

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za $\frac{1}{2}$ leta 90 Din, za $\frac{1}{4}$ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravljanje je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici štev. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETNO XII.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v četrtek, dne 19. decembra 1929.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 148.

Plenarna seja Zbornice za TOI.

Enodušnost v zahtevi po skupnih zbornicah. — Soglasno sprejet proračun. — Znižanje zbornične doklade od 25% na 13%.

V sredo, dne 18. t. m. popoldne se je vršila javna plenarna seja naše Zbornice za TOI. Ob polnoštevilnosti zborničnih članov je otvoril sejo zbornični predsednik g. Ivan Jelačin ml. Pozdravil je uvodoma vladnega komisarja banskega svetnika g. dr. F. Rateja in vse člane. Po otvoritvenih formalnostih imenuje predsednik za overovatelja zapisnika gg. Jerneja Ložarja in Stanka Florjančiča ter podal izcrpno poročilo o delovanju zbornice v zadnjih devetih mesecih. V informacijo naših interesentov bomo to poročilo, ki nam daje vsaj prično sliko o intenzivnem stremljenju naše zbornice za gospodarski napredok Dravske banovine, priobčili dobesedno.

Poročilo predsednika je vzela zbornica z odobravanjem na znanje.

Sodelovanje zbornic.

Po poročilu g. predsednika se je oglašil k besedi zbornični član g. Krejči in poročal o skupnem delovanju zbornic v važnih gospodarskih vprašanjih. Izredne važnosti je, da se v vprašanjih, ki globoko segajo v gospodarstvo, enotno nastopa ne le v formalnem, nego tudi v meritornem oziru. Pri številu zbornic ni izključeno, da gre vsaka svojo pot. Naša zbornica je uvidela potrebo skupnega sodelovanja in je povabila vse zbornice na konferenco, ki se je pred kratkim vršila v Beogradu. Na tej konferenci je ljubljansko zbornico zastopal govornik. Konferenca je sestavila za sodelovanje zbornic poseben pravilnik, katerega predlaga plenumu s prošnjo, da ga odobri. Plenum je pravilnik ob splošnem pritrjevanju soglasno odobril.

Za močno skupno zbornico.

Po poročilu g. Krejčija se je oglašil k besedi podpredsednik g. Ivan Ogrin, ki je v izbranih besedah poddarjal eminentno važnost skupne in močne zbornice za prospeh in preovit gospodarstva v naši banovini. Mi moramo s ponosom priznati, je dejal g. Ogrin, da imamo svojo stanovsko zbornico. Naša zbornica najintenzivnejše dela za naše lastne interese in je velike važnosti zlasti danes, ko se še gradi in zbirja material za ustvarjanje gospodarske politike v državi. Zato se z žalostjo opaža, da se proti tej zbornici, na katero naj bi se zaupno obračali člani v slučaju potrebe, z nemimi preračunjenimi namerami ruje. Praksa, ne le pri nas, ampak tudi v inozemstvu kaže, da imajo skupne zbornice veliko prednost pred ločenimi. Zato je čudno, da se dobijo pri nas ljudje, ki hočejo to skupno močno ustanovo deliti. Dravska banovina predstavlja zaokroženo gospodarsko enoto, pa je zato naravno in potrebno, da imamo tudi eno samo skupno zbornico.

V svojem nadaljnem govoru kritizira podpredsednik postopanje onih, ki so neutemeljeno vodili agitacijo proti zbornici radi zborničnih prispevkov in to na podlagi netočnih informacij. Svoja izvajanja je zaključil z vzklikom: »Naj živi in se razvija enota gospodarska naša institucija Zbornica za TOI!«

Govoru g. podpredsednika so glasno pritrjevali vsi člani.

Zbornični član gosp. Josip Rebek je nato z ozirom na že ponovno-krat omenjene pritožbe proti zbornični dokladi izjavil, da je on sam pred letom v zbornici govoril proti proračunu. Z njim so glasovali proti proračunu tudi tovariši njegove skupine. Ostal je temu dosleden, vendar se je pri izvajaju konsekvene držal mej, ki mu jih narekuje čut lojalnosti in je v svojem postopanju vedno čeval avtoritetu korporacije, katere je on sam član. Zbornica dela, uradništvo je odlično in vedno na svojem mestu v obrambi gospodarskih interesov, zato je neumestna taka gonja, ki utegne škodovati avtoriteti naše korporacije.

Zbornični član g. Stermecki upravičuje pritožbe proti zbornični dokladi, češ, da so bili iniciatorji uverjeni, da veljajo za samoupravne doklade določeni predpisi tudi za zbornične doklade. Če temu ni tako, bodo pritožbe pač zavrnjene. Sicer je pa mnenja, da ni umestno interesentom krititi pravice pritožbe.

Zbornični predsednik g. Jelačin je odgovarjal g. Stermeckiju in naglašal, da postopek članov, ki so glasovali za proračun, za hrbtom zbornice pa vlagajo pritožbe, ki vrhu tega še utemeljene niso, nikakor ni opravičljiv. Sicer se je v navajanju vsote, katero bo dobila zbornica, odločno pretiralo in dejstva kažejo, da ni vse tako, kakor se je govorilo, kajti zbornica še danes ni prejela na dokladi niti vsote, katero je proračunila za leto 1929, dasi imamo le še par dni do konca leta.

Proračun zbornice.

V nadaljnjih izvajanjih poroča g. predsednik, da se je o osnutku proračuna, ki ga imajo zbornični člani v rokah, obširno razpravljalo v odsekih, ki so proračun brez ugovora odobrili. Proračun izkazuje skupne potrebščine Din 4,951.992—, ki se pokrije deloma z lastnimi dohodki zbornice Din 140.515—, deloma z donosom doklade za leto 1929, ki bo dotedla še le v letu 1930 v približnem znesku 2 milijona dinarjev. Ostali primanjkljaj se pokrije s 13% zbornično doklado na pridebnino in družbeni davek.

Po poročilu g. predsednika je zbornica na to proračun, o katerem so odseki predhodno izcrpno razpravljali, brez debate soglasno sprejela.

Po odbritvi proračuna so sledila

poročila.

Poročilo o predlogih za revizijo zakona o taksah in o predlogih za ureditev samoupravnih finančnih je podal zbornični konzulent g. F. Žagar. Poročilo, kateremu je zbornica z nemanjem sledila, priobčimo v prihodnji številki našega lista. V debati o poročilu se je oglasil k besedi zbornični član g. Lipej, ki je opozarjal zbornico na občutnost bivših oblastnih taksa za tovorne avtomobile. Taks je tem občutnejša, ker se zahteva od lastnikov tovornih avtomobi-

lov tudi še izredni prispevki za posebno porabo cest.

Jako zanimivo in napeto poročilo o pripravah revizije carinske tarife je podal zbornični tajnik g. Ivan Mohorič, ki je na koncu svojih izvajanj opozarjal na povišanje poslovnine za namene državnega kmetijskega sklada. Tudi to poročilo priobčimo v eni prihodnjih številk.

O reviziji socialnopolitičnih zakonov je poročal zbornični podpredsednik g. Ivan Ogrin. V svojih izvajanjih je govoril o pripravah in delu za revizijo socialne zakonodaje. Njegovo zanimivo poročilo priobčimo prihodnji.

Končno je poročal o načrtih zakona o gradbah, o elektrifikaciji in razlastitvi nepremičnin zbornični tajnik g. dr. Pretnar. Njegovim izvajanjem so sledili navzoči z zanimanjem in so vse predloge soglasno odobrili.

Sledili so nato

Samostojni predlogi

zborničnih članov. Zbornični član gosp. Josip Lenarčič je predlagal, da se intervenira pri kompetentnih ministrstvih, da se ozira na težkoče, s katerimi se mora boriti naš izvoz industrijskih izdelkov in glede na to, da se z izvajanjem določb čl. 44 zakona o pospeševanju poljedelstva ne obremenju industrijskih izdelkov v taki meri, ki bi ogrožala našo konkurenčnost na svetovnem tržišču. Generalni direktor g. Anton Krejči iz Ruš je v utemeljenem predlogu prosil zbornico, da se zavzame za to, da se osnuje v Mariboru finančni inspektorat. Njegov predlog je bil sprejet soglasno. — J. Rebek govoril o decentralizaciji državne uprave in o širokem delokrogu, ki ga imamo prav v trgovsko-obrtnih in industrijskih zadevah ban. Priporoča, da se zbornica zavzame za to, da pridejo v banske svete tudi zastopniki gospodarstva. — O inozemskih potnikih je govoril g. Anton Stergar, pa se je na njegov predlog sklenilo, prosi g. banu, naj bi naročil podrejenim obrtnim oblastvom in varnostnim organom, da inozemske potnike strogo nadzirajo in vsake kršitev najstrožje kaznujejo.

Zbornični član g. Lenarčič je govoril o slabem stanju naših cest in se je njegov predlog glede načina popravljanja cest soglasno sprejel. Zbornični predsednik g. Ivan Jelačin je nato zaključil javno sejo. Sledila je še tajna seja zbornice.

TOVARNA MESNINE V ZAPREŠICIH.

Tovarna je prodana sedaj veliki dresdenski tovorni Hausmann, koje lastnik se je pred kratkim mudil v Jugoslavijo. Nameravano je razširjenje obrata in bodo gojili zlasti izvoz v Anglijo. Računijo iz izvoza, ki naj naraste polagoma na 10.000 prasičev na teden, posebno za preskrbo angleške tvrdke Baker, ki izdeluje znano vrsto šunke. Z Agrario, ki je »Trgovski list« o nji že poročal, se je sklenil dogovor o uvozu 5000 prasičev yorkshirske pasme v svrbo poplemenitve prasičereje.

Predsedstveno poročilo Zbornice za TOI.

(Poročilo predsednika g. Ivana Jelačina ml. v plenarni seji dne 18. decembra 1929.)

Zgodovinsko leto velikega preokretata v našem javnem življenju, ki je pričelo z odločnim aktom Njegovega Veličanstva kralja Aleksandra I. z dne 6. januarja, se bliža polagomu koncu. Izvedena je dalekosežna in integralna reforma cele naše javne uprave in izvršeno veliko delo na izjednačenju naše zakonodaje. Delo na izjednačenju naše zakonodaje se posebno v zadnjih mesecih močno stopnjuje in zaposluje intenzivno našo zbornico. V dobi od oktoberske plenarne seje so bile v tem oziru stavljene na nas velike in težke zahteve. V okviru današnjega dnevnega reda Vam bo podano kratko poročilo o najvažnejših zakonih, ki ležijo pred nami in o katerih je podala zbornica svoje mišljenje. Posegajo globoko v gospodarsko delo pojedinca, pa tudi v razvoju naše celokupnosti postanejo lahko usodepolni mejniki razvoja. Pri izdelavi nekaterih načrtov zbornica ni imela prilike sodelovati in uveljavljati svoje zahteve. Radi tega mnogi izmed njih po svoji obliki in vsebinini ustrezajo našim specijalnim prilikam in potrebam. Zbornica je kot interesno zastopstvo storila vse, da se ti osnutki pred uzakonjenjem prilagodijo potrebam našega bodočega gospodarskega razvoja in upamo, da bodo naša prizadevanja tudi uspešna. Poleg problema izjednačenja gospodarske zakonodaje zaposluje zbornico v zadnjem času vprašanje revizije mnogih že veljavnih zakonov, med njimi posebno zakona o splošni carinski tarifi, vseh socialno-političnih zakonov in zakonov o indirektnih davščinah.

V tretji vrsti posveča zbornica polno pažnjo izvedbi sankcijoniranih zakonov, ki tangirajo naše gospodarske interese. Med te spada predvsem zakon o pospeševanju poljedelstva, katerega izvedba je v tesni zvezi s problemom naše izvozne trgovine, nadalje zakon o ustanovitvi in organizaciji zavoda za pospeševanje zunanjega trgovine ter zakona o kontroli izvoza poljskih pridelkov.

Že ob priliki letosnje konference zbornic v Novem Sadu, posebno pa pri izvozniškem kongresu v Beogradu, se je občutila potreba, da jugoslovanske zbornice za trgovino, obrt in industrijo v vprašanjih gospodarske zakonodaje skupno nastopajo in sporazumno sestavljajo svoje predloge in zahteve, ki bi jih v takem primeru lahko tudi z večjim povdarkom zastopale in uveljavljale. Baš naša zbornica je najjače občutila to potrebo in je zato tudi dala iniciativno, da se ustvari tesnejši stik in omogoči enotnejše nastopanje zbornic v cilju zaščite in zastopanja gospodarskih želj in interesov pri izjednačenju in reviziji zakonodaje.

Naša prizadevanja niso ostala brez uspeha, pa se je pretekli teden vršila v Beogradu konferenca vseh zbornic za TOI, ki jo lahko označimo kot prilek nove ere v skupnem konstruktivnem delu zbornic za povzdigo gospodarskega napredka naše države. Na tej konferenci je bil izdelan osnutek pravil za sodelovanje zbornic in prve preizkušnje, ki smo jih dosedaj v tem oziru napravili, kažejo najboljše uspehe. Zbornice so se z malimi izjemami sporazumele v dveh najtež-

* * *

nih gospodarskih problemih, in sicer v načelnih vprašanjih glede revizije socialne zakonodaje in glede smernic naše carinske politike, kar je za pričetek brez dvoma zelo zadovoljivo in nam vzbuja lahko najboljše nade.

Zal, da smo bili baš v dobi najintenzivnejšega zborničnega dela ovrani in moteni od nekih nepotrebnih pojavov na enem delu zborničnega področja. Na podlagi netočnih informacij se je bila namreč razvila v par krajih agitacija radi odmere zbornične doklade, s katero se je po nepotrebnem razburjalo interesente in oteževalo zbornici stališče. Med tem so uradne ugotovitve pokazale, da so bile te domneve neumestne, neutemeljene in kvarne, ker so nastopile baš v času, ko je bilo treba osredotočiti vse sile v prid koristi našega gospodarstva.

Na zadnji plenarni seji dne 15. oktobra sem obljubil, da bom podal na današnji seji podrobno poročilo o zborničnem poslovanju v teku zadnjih devetih mesecev. Izpolnjujoč to svojo obljubo mi je čast podati slavnim zbornicam v naslednjem sumaren pregledu zborničnih akcij in važnih gospodarsko-političnih dogodkov v tej dobi:

I. Trgovinska politika.

V naši zunanjetrgovinski politiki registriramo v razdobju poročila vrsto za naše gospodarske prilike važnih dogodkov. Največjo pažnjo zasluži delo ekonomskih sekcij Društva narodov za stabilizacijo gospodarskih prilik v svetu.

V zmislu priporočil svetovne konference, ki se je vršila meseca maja 1927 v Ženevi, je izdelalo Društvo narodov več načrtov mednarodnih konvencij, s katerimi skuša praktično uveljaviti stremljenje mednarodnega ekonomskega zblizanja evropskih držav. Nekatere teh konvencij so bile sedaj tudi za ozemlje naše države uveljavljene in ratificirane. Med njimi je predvsem omeniti mednarodno konvencijo o poenostavljenju carinskih formalnosti, ki je stopila dne 21. maja v veljavo. Po določbah le-te smo se poprej že ravnali pri sklepanju trgovinskih pogodb z inozemstvom v toku zadnjih treh let. Nadalje mednarodni sporazum o izvozu kosti in mednarodni sporazum o izvozu kož z dne 11. julija 1928, ki sta stopila dne 1. oktobra v veljavo in ki zadevata interes naše razvite usnjarske in kemične industrije v znatni meri. Kot tretjo pa moram omeniti važno mednarodno konvenčijo o ukinjenju uvoznih in izvoznih prepovedi in omejitv, katero je naša država podpisala brez rezerv že meseca januarja tekočega leta. Objavljena je bila tudi ratifikacija sporazuma glede depozitov pri poštni hranilnici na Dunaju, ki je bil sklenjen na konferenci nasledstvenih držav v Rimu dne 6. aprila 1922. Med nadaljnje važne konvencije spada uveljavljenje zakona o mednarodnem avtomobilskem prometu in konvencije o mednarodnem cestnem prometu, ki jih bo treba na našem cestnem omrežju v bodočem letu v celoti izvesti.

(Nadaljevanje prihodnjic.)

+ Šandor Aleksander

V kratkem razdobju je izgubilo gospodarstvo savske banovine že tretje odličnika iz prve vrste pobornikov za dobrobit gospodarstva. Iz Zagreba nam dohaja vest, da je nenadoma preminul dosmrtni častni predsednik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo g. Šandor Alexander. V vrsti markantnih gospodarskih delavev je blagopokojnik zavzemal odlično mesto. Njegovo delovanje na gospodarskem polju je bilo jako plodovito. Kot človekoljub pa se je veliko udejstoval tudi na karitativno-humanističnem polju. Sodeloval je v važnih funkcijah v mnogobrojnih podjetjih in humanitarnih društvih.

Pokojnik se je rodil v letu 1866 v Zagrebu, kjer se je šolal in po končanem šolanju sodeloval v žitni vetrugovini svojega očeta, katero je po njegovi smrti tudi prevzel in jo do smrti uspešno vodil. Za svoje velike zasluge na gospodarskem polju je bil leta 1923 izvoljen za zborničnega častnega predsednika. V zbornici je deloval od leta 1912 do leta 1923 kot podpredsednik trgovskega odseka in je po resignaciji zborničnega predsednika Heinza zbornico daljšo dobo tudi vodil. Njegova briga za zbornične posle je bila velika in zagrebška zbornica mu ohrani trajno najboljši spomin.

Blagopokojnik je poleg tega bil celo generacijo duša trgovskega društva »Merkur« in se je posebno pribadel za povzdigo Merkurjevih trgovskih šol in izobrazbo trgovskega naraščaja. Vrhу tega je živo sodeloval v Zvezni trgovcev v Hrvatski in Slavoniji ter v Društvu za tujski promet. Blago srce ga je navzicle velikim brigam za gospodarske organizacije vendar sililo, da je tako intenzivno sodeloval tudi v karitativnih društvih in da je tudi sam žrtvoval ogromne vsote za dobrodelne namene. Njegovo karitativno in gospodarsko udejstovanje je našlo tudi upoštevanje zaslug na Najvišjem mestu. Nj. Vel. kralj ga je odlikoval z redom sv. Save I. razreda z lento, z redom sv. Save III. razreda in redom Belega orla V. razreda.

Blagopokojnik je bil z našimi gospodarskimi organizacijami v stalnem stiku in ni bilo, lahko rečemo, večje gospodarske prireditve ali manifestacije v Sloveniji, da bi se je ne udeležil. Zato bomo pokojnika vsi prav težko pogrešali. Slovenci imamo izven naših mejā malo takih prijateljev kakor nam je bil pokojni g. Šandor Alexander. Zato mu ohranimo večen in časten spomin!

* * *

Za osnovanje finančnega

Na plenarni seji Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani dne 18. decembra 1929 je stavljal zbornični član g. Anton Krejči nastopni predlog:

Po § 10 zakona o organizaciji finančne uprave sme ministrstvo finančne osnovati za področje več davčnih uprav finančne inspekto rate, če to zahtevajo službeni oziri. Finančni inspekto rati opravljajo posle, katere jim odkaže ministrstvo za finance, v istem obsegu kakor finančne direkcije.

Gospodarski krogi iz mariborskega okrožja žele, da se v zmislu tega pooblastila ustanovi za področje okrožnega inspekto rata v Mariboru tudi poseben finančni inspekto rat s sedežem v Mariboru s čim širšim delokrogom. V utemeljitev tega predloga navajam, da so posli finančne uprave notorično take naravi, da le prepogosto zahtevajo osebni stik prebivalstva s finančnim oblastvom, tako v interesu prebivalstva, kakor v interesu finančne uprave same.

Mariborsko okrožje je iz vidika

inspekto rata v Mariboru.

finančne uprave velike važnosti. V njem je razvita trgovina, obrt in industrija, posebno pa kmetijstvo z vinogradništvo. Glede neposrednih davkov je okrožje toliko važno, da se je zanj določil poseben reklamacijski odbor s sedežem v Mariboru, glede posrednih davkov pa je do nedavnega poslovalo posebno finančno okrajno ravnateljstvo, ki je bilo v pogledu trošarin, takš itd. podrejeno ne posredno ministrstvu financ.

Oseben stik prebivalstva s finančno upravo je potom finančne direkcije v Ljubljani radi oddaljenosti prometnih razmer kolikor toliko težaven. Da se olajša ta stik in obenem olajša in poenostavi tudi poslovanje, predlagam:

Visoka zbornica izvoli naprosto finančno direkcijo, naj posreduje pri g. ministru za finance, da na podlagi § 10 zakona o organizaciji finančne uprave osnuje v Mariboru za mariborsko okrožje poseben finančni inspekto rat.

Zbornica je ta predlog soglasno odobrila.

SLAB PRIDELEK TOBAKA V MAKEDONIJI IN TRAKIIJ.

Letošnji tobačni pridelek v Grški Makedoniji in Zahodni Trakiji je izpadel nezadovoljivo in so cene za grški tobak nerazmerno padle. Zato bodo osnovali grški pridelovalci tobaka centralni urad, ki bo z izločenjem preku-povalne trgovine cene enočno urenil. V tem centralnem uradu bodo poleg grških bank in tobačnih eksporterjev zastopani tudi inozemski interesenti, zlasti velenakupovalci nemških in angleških cigarelnih tovarn. Tudi v Makedoniji je letošnji tobačni pridelek glede kvalitete nezadovoljiv in bo nesel skupaj okoli 80 milijonov dinarjev proti 200 do 250 milijonom Din v drugih letih.

* * *

MESEČNA STATISTIKA AVSTRIJSKE ZUNANJE TRGOVINE.

Avstrijsko zvezno ministrstvo za trgovino in promet bo leta 1930 izpolnilo dolgoletno željo gospodarskih krogov in ne bo začasnih trgovskopolitičnih zaključkov zunanje trgovine priobčalo več četrletno koč doslej, temveč v mesecno izhajajočih publikacijah. Ti mesecni zvezki bodo izhajali približno pet tednov po pretekli dočnega meseca in bodo ravno tako opremljeni koč do sedanje publikacije.

BATA V NEMČIJII.

Bata je podal državni zvezi nemške čevljarske industrije izjavo, da je načelno pripravljen pogajati se o kontingenčnici izvoza v Nemčijo, pod pogojem, da ostane zaščilna carina nespremenjena. Čevljarska državna zveza se pa z Balo noče pogajali in pravi, da je slvar vlade, da odloča o kontingenčnici češkoslovaškega uvoza čevljev. Novo zaščitnočno novelo je državni svet že sprejel in bo prišlo v teh dneh pred parlament.

* * *

Počitaj industrije v Avstriji.

Prodaja premoga se je zopet pozivila, zlasti v premogu za domačo kurjavo. Avstrijsko premogarslvo zaznamuje doslej napram lanskemu letu za 250.000 ton večjo produkcijo. Nabava premoga od strani zveznih železnic, ki je znašala lelos ca. 320.000 ton, je za bodoče leto pomnožena za 15 odstotkov. — V železu se bo poznal vpliv sklepov, ki jih je npravila Mednarodna zveza jekla v Lüttichu in po katerih je decembarska produkcija omejena za ca. 12 odstotkov; ponudbe bodo manjše in se bodo začeli eksportne cene na sivevnom trgu gotovo dvignile. V avstrijski industriji kvalitetne jekle so vpeljali medlem v posameznih oddelkih skrajšano delo. V industriji, ki železo predeluje, zaznamuje maloželezna industrija v splošnem padanje naročil. — Tovarne emajla imajo izdatna eksportna naročila, ob slabih cenah. Strojni industriji manjka v številnih skupinah naročil; domača prodaja strojev je v primeri s skupno prodajo majhna, eksport se mora pa boriti z veliko konkurenco. Nekatere strojne tovarne so morale zato obrat že omejili. — V elektrotehnični industriji so se izgledi vsled sklenjenih izgradbe in razširitve hitroelektrarn zboljšali. — V kovinski industriji je pri posameznih veleprodajnih prodajah polfabrikatov kvantitativno še zadovoljiva, cene pa nikakor ne ugajajo. — V lesu je povpraševanje slablo in je moralo mnogo žag vsled množičnih se zalog obratovanje skrčili. Računajo, da bodo morali v najbližjem času nekatere obrate celo zapreli. — V tekstilni industriji se je javilo pri bombaževih tovarnah doslej samo majhno seznijsko kupcijsko pozivljenje. Izvoz preje v Nemčijo je močno konkurenčiran; v Nemčiji nastopajo sedaj kol konkurenčne tudi angleške trvdke v okrajih, ki prej angleške preje niso kupovali. Tudi pri barvalnicah je zaposlenost nekoliko ponehala. — V usnju so zaloge tovarn majhne, tudi trgovina razpolaga z relativno majhnimi zalogami. Medlem se je pojabilo pri tovarnah zopel močnejše povpraševanje. Pač pa bo industrija usnjene blaga, ki je svoja božična naročila po večini že izvedla, imela v bližnji bodočnosti manj naročil. — V čevljarski industriji je zaposlenost boljša; gre za naknadna naročila v zimskem blagu, pomladna naročila so se javila doslej le redko. — Industrija kemikalij zaznamuje v prodaji drugim industrijam padanje. Prodaja bencina je zopel močnejše konkurenčirana, zlasti še, ker je zopel omogočen dovoz po Donavu. Kupčija s petrolejem je zadovoljiva. — V kavčukovi veleindustriji je zaposlenost zadošna. Tovarne ultramaria so si mogle deloma priborili novih prekomorskih trgov. — Povedali smo že, da se pogajata avstrijska industrija in avstrijsko poljedelstvo glede novih carinskih zahlev od strani poljedelstva. Industrija ima pač druge interese in druge skrbi kot poljedelstvo. Jugoslovanski gospodarski krogi sledijo tem pogajanjem z največjo pozornostjo, ki je prav umljiva.

Kotiček za knjige.

»Der moderne Schaukasten-Dekorateur« von P. Becker, Chefdekorateur, Hanseatische Verlagsanstalt, Hamburg. — Izložba je o k o trgovine! Uvažuje to in stremite za tem, da ne bo izložba slična kramarski slojnicu, kjer najdele vse, samo lega ne, kar bi mimočoči že zeli videti. Upoštevajte krog mimočočih in vaših odjemalcev pri opremljanju izložbe in to pri različnih vrstah blaga, v seslavi in soglasju barv in pri razsvetljavi izložbe, skratka: opremljanje izložb je umetnost. Treba je znanja, s pripomočki, ki služijo za dekoracijo, pravilno ravnavi in postopali ter jih umestno nameščati v izložbi. Pisec-skokovnjak v tem poslu vas seznanji z mnogimi novostmi v dekorativnem oziru. Knjiga je opremljena tudi z neštetimi slikami in osnulki (približno 300). Če želite, da se ljudje ne bodo posmehovali in rogali vaši neokusni izložbi ter da bodo res z zanimanjem občudovali vašo izložbo in dobili željo po kupu razstavljenih predmetov, tedaj si nabavite to knjigo; cena ji je 115 Din in jo ima v zalogi knjigarna Bamberg & Kleinmayer v Ljubljani.

Ž naših organizacij

Nakupna, prodajna in izvozna zadružna v Mestinju r. z. z. o. z. v likvidaciji ima svoj izredni občni zbor v torek, dne 31. decembra 1929 ob 9. uri v prostorijah Ivana Cverlin v Orlčah s sledenim dnevnim redom: 1. Poročilo o končani likvidaciji, 2. Polrditev likvidacijskega računa, 3. Sklepanje o uporabi event. ostalega imelja, 4. Sklepanje o izbrisu zadruge iz zadružnega registra, 5. Določitev osebe, ki hrani poslovne knjige, 6. Slučajnosli. — V slučaju nesklepčnosti se vrši čez pol ure na istem mestu in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki je sklepčen ob vsakem številu navzočih ali zastopanih zadružnikov. — Likvidator.

Po svetu

Načrt za nadaljno elektrifikacijo maziborske okolice je izdelan in bodo izvedeni dela v leku bodočega leta.

Zakonski načrt za likvidacijo veleposesnega vprašanja v zvezi z agrarno reformo je izgolovljen in predložen ministruškemu predsedstvu.

Bankovce po 10 pengö z emisijskim datumom 1. marca 1926 bo vzela Ogrska Narodna banka do 30. junija 1930 iz prometa, a jih bo zamenjavala še do 30. junija 1933.

Ceškoslovaški kartel parketov je bil ustanovljen pretekli teden v Bratislavu. Le par podjetij je, ki niso pristopila.

Nova Turška Narodna banka bo poldržavno podjetje v obliki delniške družbe. Nekaj nad polovico glavnice bo vplačala turška vlada, oslanek pa zasebni, ludi inozemski. Torej so opustili namen, da ne pripustijo nobenega inozemca.

Angleška banka je obrestno mero zopet znižala in sicer od 5½ na 5%.

Vacuum Oil bo izvedla tehniško rekonstrukcijo svojih evropskih rafinerij, in bo produkcijska kontinuiteta stalna.

Zlate zaloge Nemške banke so znašale po zadnjem izkazu 2244,6 milijona mark; kritje v zlatu je znašalo 48% obloka bankovcev, kritje v devizah nad 8%, skupaj nad 56%.

Prevzem tobaka se je pričel v Moštaru; povprečna cena je 24 Din za 1 kg. Nekateri kmelje so dobili po 10.000 Din, neki kmel celo 70.000.

Načrt izseljeniškega zakona proučuje konferenca pri socijalnem ministrstvu. Načrt temelji na načelih, ki jih je sprejela mednarodna konferenca za izseljevanje in za zaščito delavcev.

Jugoslovansko Blairovo posojilo bo od 1. januarja 1930 dalje koliralo na efektnih borzah v Beogradu in Zagrebu.

Varšavska Trgovska banka bo zvišala delniško glavnico od 20 na 40 milijonov zlatov. Delnice bodo prevzeli zlasti sladkorni industriji.

Skupno posvečovanje avstrijskih industrijev in poljedelcev se bo vršilo v prihodnjih dneh. Na programu bodo vprašanja zvišanja agrarnih in industrijskih carin.

»Montana« se imenuje nova delniška družba v Zagrebu, ustanovljena z glavnico 1 mil. Din (1000 delnic po 1000 Din). Namen ji je izkorisčanje premogovnikov in prodaja premoga, koksa in dr.

Bosanska električna d. d. v Jajcu je pri glavnici v znesku 13,5 milijona dinarjev imela 2.622.681 Din čistega dobička.

Švedska državna banka je znižala obrestno mero od 5½ na 5%.

Poljska sladkorna industrija bo dobila od skupine angleških bank nadaljni kredit v znesku 1.200.000 funtov, od skupine francoskih bank pa kredit 50 milijonov frankov. Obe transakciji bosta služili financiranju tekoče sladkorne kampanje.

Cilenska solitrova industrija bo ustavila nerentabilna podjetja, vsled česar bo prišlo ca. 600.000 ton manj solitra na hr.

Londonska Orient Steam Navigation Co izplačuje na navadne delnice 12,5-odstotno dividendo.

Novčne banke Danske, Švedske in Norveške se pogajajo v Göteborgu o sodelovanju v obrestnem vprašanju in o zopelnem vzpostavlji skand navske novčane zvezne iz leta 1905.

Kriza v belgijski in holandski demantni industriji se poostruje od tedna do tedna. V Belgiji je sedaj že nad 30.000 delavcev brez dela.

Luksemburška, dežela s ca 2600 km², si hoče uslužiti lastno denarno vrednoto, luksemburški frank.

Ceškoslovaški papirni kartel so podaljšali do konca leta 1935. O podaljšanju cemeninlega kartela se vršijo še pogajanja.

Cisti dobiček angleške gramofonske družbe His Masters' Voice znaša 1.150.000 funtov in bo razdelila družba 60-odstotno dividendo. Družba je sedaj glavnico podvojila in bo delala skupaj z Marconi Co.

TEDEN NA LJUBLJANSKI BORZI

* Posebno poročilo Jugoskega lista *

Devizno tržišče.

Vsled splošne slabje kupičiske konjunkture je ludi devizni promet na Ljubljanski borzi močno nazadoval in je v minolem lednu dosegel komaj 16.716 milijona dinarjev napram 23.344 milijona dinarjev predzadnjega tedna. Višina na poedinih borznih seslankih doseženega deviznega prometa se je v prošlem lednu močno izpreminjala, kar je v ostalem razvidno iz naslednjih števil:

Dne 9. decembra Din 5.528.993,35 Praga—Curih; dne 10. decembra Din 4.128.711,34 London—Italija; dne 11. decembra Din 1.240.534,23 Curih—Italija; dne 12. decembra Din 3.425.158,85 London—Berlin; dne 13. decembra Din 2.392.998,29 Italija—Curih.

Kot zgoraj navedeno izkazuje poneljkov borzni seslanek s 5.529 milijona dinarjev največji, sredin s komaj 1.241 milijona Din pa najmanjši dnevni promet, deloma radi močnih kurznih oscilacij, predvsem pa vsled nesigurne tendenze lečajev važnejših deviz.

Sorazmerno nazadovanju deviznega prometa je v pretečenem lednu bila v omejenejšem obsegu potrebna intervencija Narodne banke, ki je tokrat dala približno za 483 milijona dinarjev deviz na razpolago, medtem največ Prage (1.897) in Berlina (1.49) ter nekaj manjših zaključkov v ostalih devizah izvzemši Trsta in Amsterdama, ki sta bila zaključena v izključno v privaten blagu. Privatna ponudba je omogočila perfektuiranje zlasti večjih zaključkov v Londonu (3.778), Curihu (2.329), deloma ludi v Newyorku (1.170) in Dunaju (1.036), tako da je privatna ponudba dala v celem 11.884 milijona dinarjev deviznega blaga, med drugim tudi par zaključkov Varšave.

V primeru s prometnimi številkami predzadnjega tedna je opaziti posebno občutno nazadovanje v zaključkih Londona, Curiha in deloma Newyorka. Razlika je sledča (vse v milijonih dinarjev; številke v oklepajih označujejo promet v predzadnjem tednu): London 3.916 (6.535), Curih 3.107 (6.343), Trst 2.494 (1.920), Praga 1.897 (2.932), Berlin 1.542 (1.171), Dunaj 1.849 (1.119), Newyork 1.328 (2.973), Budimpešta 0.649 (0.205), Varšava 0.145 ter po nekaj zaključkov Amsterdama in Pariza.

Značilno sliko nudi lečajnica za mimoledni ledeni, ker sta Curih in Newyork beležila dosledno neizpremenjeno, prvi na bazi konstantno 1095,90, drugi pa na bazi 56,27, dočim je nolirala Praga razen četrtega dosledno na bazi 167,29 in prav tako Budimpešta po lečaju 9.882 izvzemši pondeljka (9. t. m.), ko je zabeležena najnižja ločka (9.88).

Tečaj Londona je začrtal očitnejo krivuljo, ker je 11. t. m. noliral 275,37, tedaj najvišje in bil proti koncu tedna v stalnem opadanju nalik Amsterdamu, deloma Bruslju in Berlinu, kateri je od srede (11. t. m. najvišji tečaj 13.5075), na petek (13. t. m. najnižji kurz 13.5025) utrel nad 5-poenski padec. S stalno padajočo tendenco je obeležena notica devize Dunaj — pač v diamehralnem nasprolu s tečajem Pariza, ki je skozi celi pretekli ledeni kazal dvigajočo tendenco in je na zadnjem borznem seslanku noliral najvišje, i. j. 222,08. Značilna je notica Trst od četrtega, ko izkazuje najvišje doseženi tečaj 295,18 napram najnižjem tečaju 295,05 od pelka s približno 15-poensko kurzno diferenco. Varšava je 11. t. m. beležila 6,29, naslednjega dne pa 6,3288, torej na intervencijski bazi.

Ostale devize niso bile notirane.

Efektno tržišče.

Efektna lečajnica ne očituje nikakih bistvenih sprememb. Vojna škoda je bila nudena za promptno dobavo 10. t. m. po 434 Din, 11. t. m. promptno blago po 436 in za ullimo december po 438, dočim je nolirala Kranjska industrijska družba dne 13. t. m. 308 Din za denar.

Edini nominalni zaključek prejšnjega ledna je izkazan dne 11. t. m. v delnicah Kranjske industrijske družbe po lečaju 304 Din.

Sicer so ostali lečaji v drugih papirjih neizpremenjeni. Tendenca skrajno mlačna in tržišče v splošnem brez vsakega zanimanja.

Lesno tržišče.

V pretečenem lednu zamoremo le konstatirali, da se položaj na lesnem tržišču ni nič spremenil. Kakor na drugih tržiščih, tako je tudi pri nas tendenca v lesu povsem mlačna.

Kakor doslej se je ludi v pretečenem lednu trgovalo v lesu za kurjavo. Zaključilo se je 4 vagone suhih bukovih drv z 10% okroglic, 2 vagona krajnikov napol suhih (bukovih in hrastovih), 1 vagon klad in 2 vagona oglja. Nadaljnji zaključki v lesu so bili 1 vagon brzojavnih drogov po običajnih dimenzijah, 1 vagon letev, 2 vagona hrastovih podnic 43 in 53 mm, 1 vagon lesnov ter 3 vagone neobrobljenih bukovih plohov.

Povprašuje se pa po sledečem blagu:

Hrastove frize 27 mm, Ia, z ca. 20% IIa, dolžine: 30, 35, 40, 45, 50, 55 in 60 cm, širine: 5, 6, 7, 8, 9 in 10 cm. — Za vso gornjo hrastovino je treba navesti ceno franco vagon meja via Postojna.

Mesečno 250 m³ kratic, po možnosti samo 10 do 11 mm, sicer pa tudi 12–13 cm debeli, od 1 do 3,50 m dolge. Fob Sušak.

25.000 komadov hrastovih pragov: 1:80 × 18 × 12 za grške železnice. Cena cif Volo.

Vsako množino kostanjevega taninskega lesa, obelenega ali neobelenega. Cena vagon nakladalna postaja.

Hrastovi parizerje, samo kratko robo (courçons), od 1 do 190 m, v debelinah 27, 33 in 40 mm, 50% I. in 50% II. Cena franco vagon prihod Sušak pristanišče. Za izvoz prosto (uverenje) in sicer: 16–17 m³ 27 mm, 2–3 m³ 33 mm, 5 m³ 40 mm.

Bukovi, naravni, neobrobljeni plohi, od 2 m dolžine naprej, monte I., II., III., suhi in sicer: 27 mm ca. 1 m³, 38 mm ca. 1:50 m³, 50 mm ca. 7 m³, 60 mm ca. 4 m³, 70 mm ca. 2:50 m³, 80-mm ca. 9 m³. — Cena franco vagon Sušak pristanišče z uverenjem vred.

Bukove subije, event. samo II. in največ 6' 4" / 3' in 3'. — Cena franco vagon prihod Sušak pristanišče.

Vsako množino hlodov — smreka, jelka, hor, od 25 cm premera naprej, 4 in 5 m. Cena franco vagon nakladalna postaja.

3 vagone bukovega, suhega, vilanega oglja, fob vagon meja via Postojna.

Hrastove podnice in sicer: 2 vagona (à 15 ton) 53 mm, 2,85 m, od 19 do 25 cm; 1 vagon (15 ton) 53 mm, 2,85 m, od 16 do 28 cm; 1 vagon (15 ton) 53 mm, 2,85 m, od 18 do 28 cm; fob vagon meja Postojna.

Hlodje (smreka, jelka) od 25 cm srednjega premera naprej, 5, 6, 7 in tudi več metrov dolge. Cena franco vagon nakladalna postaja.

6 komadov jelovih tramov (zimske sečenje) tesanih glava-glava 24/29 cm ali 26/29 cm, od 18 do 20 m dolžine. Dopoj bi se kompletiral z merkantilnimi trami. Cena franco vagon nakladalna postaja.

6 vagonov jelovih desk 38 in 48 mm, lepa I., II., III., 4 m dolžine.

8 vagonov jelovih desk 18 in 24 mm, lepa I., II., III., 4 m dolžine.

4 vagone remeljnov 78/78, 4 m dolžine.

2 vagona remeljnov 38/78, 4 m dolžine.

20 vagonov tesanih tramov 5 in 7 m dolžine, v dimenzijah: 11/13, 12/14, 13/16, 16/18, 16/21 cm.

100.000 komadov hrastovih pragov 1:80 × 12 × 18. Cena za komad fob meja grške jugoslovanske, oziroma cif grške luka.

Več vagonov bukovih metlišč 27 × 27 mm, 1— in 1,10 m. Fob meja Postojna.

150 komadov bukovih remeljnov 80/80 mm, 3 m dolžine.

100 komadov bukovih desk 50 mm debeline, 27 cm širine, 4 m dolžine.

50 komadov bukovih desk 80 mm debeline, 27 cm širine, 4 m dolžine.

600 komadov hrastovih dog 9 cm debeline, 12 do 18 cm širine in 2 m dolžine. Dobava do konca meseca decembra 1929. Fob vagon nakladalna postaja.

6000 komadov bukovih drogov, obelenih, ravnih, gladkih, 2 m dolgih, od 6 do 8 cm premera. Cena za komad fob jugoslovansko-italijanska meja.

Testoni čisti (= netti), 2:25 m, od 18 oziroma do 20 cm širine naprej. Cena franco meja via Postojna tranzit.

Bažena drevesca od 1–4, oziroma 5 m dolžine. Cena franco vagon nakladalna postaja.

1000 komadov hrastovih pragov, 2:30 m 20 × 13 cm, fob vagon Postojna tranzit, očirinjeno, prevzem in plačilo tu.

Hrastovi hlohi 80 mm debeli, dolžina od 5 m naprej, la bodisi hravski ali slovenski hrast. Cena franco meja via Postojna.

Trami merkantilni od 7/9, 8/9, 8/10, 9/10, 9/11 col, od 4 m naprej. Cena franco nakladalna postaja za blago letošnje

VELETRGOVINA
kolonijalne
in špecerijske robe
IVAN JELAČIN
LJUBLJANA

ZALOGA
sveže pražene kave,
mletih dišav
i rudninske vode.
Točna in solidna postrežba!
Zahajajte cenik!

PRIVREDNI ALMANAH JUGOSLA
VENSKOG LLOYDA.

Stanje naše industrije.

Tudi v evropskem gospodarskem svelu dobroznanji gospodarski žurnalist in statistik Joso Lakač priobčuje v svojem ravnokar izšlem »Privrednem Almanahu Jugoslavenskoga Lloyda« zelo izčrpne in slvarne podatke o stanju in prosperiteti našega gospodarstva. »Jugoslavija je dežela industrijskih možnosti«, pravi Lakač in pojavlja te svoje uvodne besede v tem edinstvenem, lahko rečemo monumentalnem delu našega narodnega gospodarstva. Delo samo je razdeljeno po posameznih granah in se v zaokrožuje v popolno celoto. Slvarni pregled dovoljuje vsa krilčna razmehrivanja in analitična raziskovanja konstatacij in prognoze vsega našega narodnega gospodarstva.

Producijski indeks našega rudništva kaže v tretjem četrtletju 1929 dvig za 34,4 točk, napram drugemu četrtletju 1929 in dvig za 35,4 točk napram tretjem četrtletju v letu 1928. V glavnem gre ta dvig na račun premogovnikov, medtem ko kovinske rude ne kažejo posebnih sprememb. Šumarska industrija ne kaže sicer posebne delavnosti v lizemstvu, vendar izvoz stalno narašča. Izvoz bukovega lesa se znatno bori z rumunsko, češkoslovaško in avstrijsko konkurenco. Hrast in jesen vzdržuje zelo dobre cene, medtem ko se hrastovi in jeseni pragovi občutno borijo z rusko konkurenco. Veliko je povpraševanje po lesnem kurivu. Lesne destilacije so polno zaposlene, isto tudi tovarne celuloze; ti izdelki zaznamujejo znaten porast cen. Zelo neugodno je gospodarsko stanje mlevske industrije, kot posledica letošnje bogate želje; ta industrija je obraščala v glavnem za lastna skladischa in je radi medsebojne osre konkurenco doživelaa mnogo zgube. Mesna industrija zaznamuje šibko delavnost in se bori s poljsko in madžarsko konkurenco. Cemenitna industrija, ki je ena naših najvažnejših, zaznamuje napram letu 1928 na-

zadovanje v lizemstvu, medtem ko je izvoz zelo ugoden. Sladkorna industrija je povečala letošnjo produkcijo za 25% napram l. 1928. Po pokriju domačega konsuma bo imela pač tisoč vagonov prostih za izvoz. Pivovarne imajo nekoliko manjši odjem, vendar so dobicankosne. V kemični in elektrotehnični industriji se čuti značna konkurenca finskih, belgijskih in norveških izdelkov, posebno to občuti ferrosilicij. Kalcijev karbid niža cene vsled občutne konkurence francoske in laške industrije. V industriji umetnih gnojil so domače razpečevalne možnosti še vedno nezadovoljive, pri izvozu teh produkrov pa se pojavlja ostra mednarodna konkurenca. Ulsnjarska industrija je v normalnem razvoju. Steklarska industrija je zaposlena z 80% njene delovne kapacite. Železna industrija je dobro zaposlena, medtem ko splošno metalurgično industrijo ovira močna inozemska konkurenca.

Poleg teh izredno važnih podatkov, katerih vsakega posebej ilustrirajo sami znani gospodarski delavci, vsebuje almanah velik zemljovid Jugoslavije z najnovejšo upravno razdelitvijo, mnogobrojne ilustracije in priloge.

Jaša Grgašević govorji o naših trgovinskih prilikah, dr. Vuk Krajač analizira naš železniški promet, našo rečno in morsko plovbo. Stanoje M. Protić

razpravlja o naših financah. Dr. Juraj Tomičić, direktor zavoda za pospeševanje naše zunanje trgovine, poroča zelo izčrpno o našem domaćem bankarsku in sploh denarništvu, njemu sekundira dr. Milenko Marković o razvoju zagrebškega denarništva od leta 1847 do danes. J. Aleksandrovic govorji o našem monopolu. Dinko Sirović pa razpravlja o socijalni politiki, o izseljeništvu, delavskemu zavarovanju, brezposelnosti in tarifarstvu.

Polejdelstvu je posvečeno mnogo pažnje, izčrpni so štatistični podatki, ki predstavljajo zelo nazorno produkcijo žitaric, sadja, vina in drugih deželnih pridelkov. Zaščitano je bogato peruninštvu, živinoreja, svilogojstvu in čebelarstvu. V šumarstvu in šumarski industriji nam nudi almanah ločen pregled vse naše lesne industrije, ki je ponos naše domaće industrije in našega izvoza. Rudarstvo je ločno in pregledno razvrščeno v posameznih grupah in nudi sijajno celoto le važne gospodarske panoge.

Almanah je, kot rečeno, nekak naš gospodarski leksikon, začemo smejena, da morajo vsi privredni krog, tako praktiki, kot teoretički seči po njem, saj je ta kreacija verno zrcalo sodobnega našega narodnega gospodarstva.

Iv. Ru.

Knjižnica v žepu.

Ameriški admiral Bradley A. Fiske je izumil novo pripravo, ki bo omogočila človeku imeti v žepu celo knjižnico. Priprava je tako pripravljena in majhna. To je majhen podolgovat okvir iz aluminija, ki se ga lahko vlačne v žep telefonika kakor glavnika. V okvir se vlačne papirnati tabelico s fiskanim gradivom. Črke so naravnost mikroskopično majhne. Na papir so nališkane polom zmanjševalnega fotografičnega procesa. Da je mogoče čitali te sicer nevidne črke, se pritrdi na gornji konec okvirčka močno povečano stekleno lečo. Listek s fiskanim gradivom ima na vsaki strani širi kolone in povečano steklo je mogoče pomakniti od prve kolone na drugo, od druge na tretjo itd., toda vsako vrstico je možno prečitali celo brez premikanja stekla.

Na gornjem koncu okvira se nahaja majhen hrapav gumb, ki se obrača med čitanjem s kazalcem in ko se obrača, se list papirja pomika navzgor ali pa navzdol, kakor se hoče in tako prihaja pred lečo in čitateljevo oko vrstica za vrstico.

Navadna povestna knjiga šteje približno 100 tisoč besed in celo tako povest je mogoče natisniti na pet zgoraj omenjenih listov, ki so komaj šesti palcev dolgi in pol drugi palec široki. V žepu telefonika ima lahko človek deset ali več takih povesti s pripravo vred.

Ljudje, ki morajo imeti vedno pri sebi mnogo najrazličnejših informativnih podatkov in morajo vsled tega nositi okoli velike ročne listnice (portafolje), bodo potrebne podatke lahko natiskali s pisalnim strojem, jih dali fotografič-

nim po polom pomanjšali in jih potem lahko nosili v najmanjšem žepu, ki ga imajo. Doktorji, profesorji, inženjerji itd. bodo tako lahko dali pomanjšali cele zbirke podatkov, formul in drugega in jih imeli vedno pri sebi brez vsake sihnosti.

Druga ugodnost novega izuma bo v tem, da bodo knjige iz petih ali desetih takih listkov stale tako malo. Namesto, da grem v knjigarno in se za vedno ločim od dvajsetih ali širidesetih lit samo zato, da čitalam kako famozno novozelo povest kot naprimjer »Širje jezdenci Apokalipse« od Španca Vincenta Blasca Ibaneza ali Dostojevskeje »Bese« ali kaj drugega, bom rajši položil na mizo eno ali dve liri in dobil roman dolg za pol leta. In če se bom počutil kapitalista, bom vrgel tja celih pet lir in dobil zato Mayerjev leksikon ali angleško enciklopedijo ali pa Grofico - beračico z navrženim Strahom na Sokolskem gradu!

Ljubljanska borza

Tečaj 18. decembra 1929.	Povprečevanje Din	Ponudite Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold...	—	22,74
Berlin 1 M.....	13,485	18,515
Bruselj 1 belga.....	—	7,8904
Budimpešta 1 pengő.....	—	9,8829
Curih 100 fr.....	1094,40	1097,40
Dunaj 1 šiling.....	—	7,9332
London 1 funt.....	274,66	275,46
Newyork 1 dolar.....	—	56,24
Pariz 100 fr.....	—	221,92
Praga 100 kron.....	—	167,32
Trst 100 lir.....	293,90	295,90

Razno

Borza dela v Mariboru. Od 8. do 14. decembra je dela iskalo 126 moških in 46 žensk, 102 službena mesna sta bila prosta, delo je dobilo 37 moških in 36 žensk, 75 jih je odpotovalo, 12 pa odpadlo, koncem tedna jih je ostalo še 509 v evidenci. Od 1. januarja do 14. decembra je dela iskalo 5631 moških in 3201 ženska, družbenih mest je bilo 5158 prostih, delo je dobilo 4049 oseb, 1544 jih je odpotovalo, 2729 pa odpadlo.

Pri Borzi delo v Mariboru dobijo delo: 7 viničarjev, 3 majarji, 1 kravar s sinom, 16 hlapcev, 7 delavcev za obdelovanje vinogradov, 20 gozdnih delavcev, 12 rudarjev, 1 delavec za preiskovanje jajc, 1 elektroinštalater, 1 sodar, 1 elektromehanik, 1 mizar, 2 čevljarija, 1 krojač, 1 prikrojevalec za krojačnico, 2 prikrojevalca za gornje dele čevljev, 1 hotelski sluga, 1 lončar, 1 mlinar, 1 načakar, 1 krojač, 12 ključavnici, 10 mizarjev, 3 kovači za južno Srbijo, več vajencev (čevljarske, mizarske, pekovske obrti in trgovske stroke), kakor tudi 6 kuharic, 8 služkinj, 1 postrežnica, 1 vzgojiteljica, 2 sobarici, 1 šivilja za obliko, 1 šivilja za postreljske oblege, 1 servirka, 1 načakarica, 2 podnačakarici, 1 plešilka.

Iržna poročila

Mariborski trg, dne 14. decembra 1929. Slaninarji so pripeljali iz 19 občin na 68 vozov 219 zaklanih svinj, 1 kravo in 4 teleia, kmetje pa 30 voz zeljalnih glav, čebule in krompirja in 6 voz sadja na trg. Cene mesu so radi božičnih praznikov nekoliko poskočile.

Perutnine in drugih domačih živali je bilo okoli 1000 komadov. Cene so bile piščancem 15–35, kokošem 40 do 55, racam in gosem 60–100, puranom pa 100–150, domačim zajcem 10 do 30, eni ovcem 130 Din za komad. Divji zajci so stali 40–60 Din za komad, morske ribe pa 16–36 in morski rak 38 Din za kg. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice. Cene: krompirju 1,25–1,75, kislemu zelju 4, kisli repi 2, čebuli 2,50–3,50, česnu 10 do 12 Din za kg, karfijolu 1–10, glavni solati 1,75–2,50, zeljalnim glavam 0,50–3 Din za komad, olju 18–20, mleku 3–3,50, smetani 12–14 Din za liter, jajcem 1,50–1,75 Din za komad. Sadju: jabolkam 4–8, hruškam 6–10, grozdju 14–20 Din za kg. Cveticam 0,50–5 Din za komad. — Lončena in lesena roba se je prodajala po 1–100, brezove metle 1,75–5 Din za komad, koruzna slama 40 Din za vrčo.

Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo 11. f. m. so kmetje pripeljali 12 voz sena in 6 voz slame; v soboto 14. f. m. pa 14 voz sena in 4 voze slame na trg. Cene so bile senu 75–125, slami pa 65–70 Din za 100 kg.

Na Jesenicah

na Gorenjskem

opravlja vse carinsko-spredicjske, uvozne, izvozne, tranzitne in transportne posle lastna

Carinsko-spredicjska in transportna poslovalnica

pisarne car. posredništva
A. STEKAR
JESENICE

Telefon št. 3

SLOVENIA-TRANSPORT
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 36

Telefon 2718

KUVERTA

DRUŽBA Z.O.Z.

Tvornica kuvert in konfekcija papirja

LJUBLJANA

Vožarski pot 1 Karlovska c. 2

Prva ljubljanska veleprážarna za kavo

KAROL PLANINŠEK
LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 20

priporoča

praženo kavo vseh vrst

Vsaki dan sveže blago. . . . Najstarejše domače podjetje te stroko. . . . Telefon št. 3204.

TRGOVSKI LIST se priporoča p. n. tvrdkam za novletne oglase

TISKARNA MERKUR

TRG.-IND. D. D.

LJUBLJANA
Gregorčičeva
ul. 23. Tel. 2552

se priporoča za naročila vseh trgovskih in uradnih tiskovin. Tiska časopise, knjige, brošure, cenike, statuta, tabele, letake i. t. Knjigovodska dela in vrčuje v LASTNE KNJIGOVEZNICI